

Pyhäjärvisuudun elinvoimaisuuden lisäämisen älykkäät ratkaisut – valmistelurahan hakeminen

Khall 24.02.2025 § 62
83/00.04.01/2025

Valmistelu ja lisätiedot Kunnanjohtaja Kari Kankaanranta puh 044 422 4020.

Pyhäjärvi on Lounais-Suomen suurin järvi ja se ulottuu Säskylän, Euran ja Pöytyän kuntien alueelle. Seutu tunnetaan monipuolisista ulkoilu- ja virkistysmahdollisuuksistaan sekä rikkaasta luonnostaan ja vesistöistä. Pyhäjärvisuutu on suosittu niin paikallisten asukkaiden, mökkeilijöiden kuin matkailijoiden keskuudessa. Sen vetovoima perustuu luontoelämyksiin, liikunta- ja kalastusmahdollisuuksiin sekä alueen kulttuuriin ja historiaan.

Pyhäjärven pohjoispäässä sijaitseva Kauttuan ruukinpuisto ja Euran esihistorialliset kohteet ovat alueen vetovoimaisia kohteita, myös Koskeljärvi on kiinnostava kohde. Kauttuan ruukinpuisto kuuluu myös kansainväliseen Alvar Aalto Route -verkostoon.

Pöytyän Yläneen kylä on järven eteläpäässä ja siellä järveen laskee Yläneenjoki. Myös Eljäjärvi ja Kurjenrahkan kansallispuisto liittyvät Pyhäjärveen Yläneen kautta. Turusta, Auran ja Oripään kautta pääsee Yläneelle osan matkasta matkailutie Aurajoentietä ajaen.

Säskylässä Pyhäjärven läheisyydessä sijaitsee Köyliönjärvi, joka on luokiteltu valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi. Köyliön Kirkkosaari on historiallinen kohde ja järven itäpuolella Huovinrinne ja Säskylänharju ovat ympärivuotisessa virkistyskäytössä (patikointi, maastopyöräily ja hiihto).

Seudulla on useita yhdistysvetoisia kylissä toimivia matkailukohteita, esimerkiksi Säskylän Köyliön Kankaanpäässä Eräelämyskeskus Kaarnikka, Euran Mannilassa Härkännummen viikinkiaikainen kylä ja Pöytyällä Uusikartanolla Lysmettän tanssilava ja Himolan teatteri. Yhteensä hankealueella on yli 60 kylää.

Alueella on menneinä vuosina vahvistettu elinvoimaa ja matkailua kunnissa omina hankkeinaan ja joitakin vuosia sitten Visit Pyhäjärvisuutu-yhteishankkeen avulla rakennettiin Visit Pyhäjärvisuutu -matkailusivut. Matkailusivut on ajettu alas päivittämättöminä. Nyt seudun yhteiskehittämistä halutaan jatkaa ja hakea kehittämis-/yhteistyöhankkeen valmistelurahaa Älykkäät kylät- rahoituskanavasta.

Alueen elinvoiman kehittämiseksi tarvitaan uusia älykkäitä, dataperusteisia ja kestäviä ratkaisuja, esimerkiksi digitaaliset keskustelukanavat asukkaiden, vierailijoiden ja yritysten välillä, digitaaliset palveluportaalit tai koko seudun yhteinen verkkokauppa. Älykkäät kylät -valmistelurahalla voidaan koota yhteen tulevan kehittämishankkeen hanketoimijat, valmistella varsinaista hanketta, tehdä hankesuunnitelmaa tai selvittää, onko valmisteltavalle hankkeelle onnistumisen edellytyksiä. "Pyhäjärvisuudun elinvoimaisuuden lisäämisen älykkäät ratkaisut" - valmisteluhankkeella on tarkoitus selvittää, onko suunnitellulle isommalle hankkeelle olemassa onnistumisen edellytyksiä sekä kartoittaa alueiden markkina- ja yhteistyömahdollisuuksia.

Pyhäjärvisuudun matkailun kehittäminen on strategisesti merkittävä mahdollisuus alueen elinvoimaisuuden ja matkailun kilpailukyvyyn

parantamiseksi. Älykkäät kylät -valmistelurahalla tehtävässä markkinaselvityksessä arvioidaan Pyhäjärvisuodun matkailupotentiaalia, nykytilannetta ja mahdollisuuksia kehittää matkailua elinvoimaisuuden lisäämiseksi.

Valmistelurahalla tehdään tutkimus, jossa selvitetään alueen nykytilanne. Selvitetään mitkä alueet Pyhäjärvisuodulla ovat suosituimpia, ja missä on hyödyntämätöntä potentiaalia, mitkä ovat alueen kävijämäärät ja sesonkivaihtelut ja selvitetään miten matkailijoiden käyttäytymistä voidaan mallintaa (esim. mobiilidata).

Lisäksi selvitetään, mitkä asiakasryhmät (esim. luonto- ja elämysmatkailijat, hyvinvointimatkailijat) ovat kiinnostuneita alueesta ja millaisten digitaalisten kanavien avulla voidaan lisätä alueen näkyvyyttä ja vetovoimaa. Olisi myös mielenkiintoista tietää, onko alueella mahdollisuuksia hiilineutraaleihin matkailupalveluihin (sähköveneet, latauspisteet, muu vähähiilinen liikkuminen) ja mitä teknologisia innovaatioita ja palvelumalleja Pyhäjärven alue voisi hyödyntää ensimmäisten joukossa. Maaseudun kylien älykkyyttä ja esimerkiksi alueen kylien historiallisten paikkojen virtuaali- ja lisätyn todellisuuden käytön mahdollisuuksia myös selvitetään tutkimuksessa.

Valmistelurahan mahdollistamassa selvityksessä tehdään kysely alueen asukkaille, vapaa-ajan asukkaille/mökkeilijöille, matkailijoille, alueen yrityksille, yhdistyksille ja julkishallinnon edustajille, mitä he ajattelevat alueen elinvoimaisuuden ja matkailun älykkäästä kehittämisestä. Tutkimuksessa selvitetään myös minkälaista tukea alueella olevat yritykset tarvitsevat ja miten alueelle saadaan lisää yrityksiä, matkailijoita ja asukkaita.

Selvityksessä pyritään myös tarkastelemaan alueen yhteistyön tasoja. Miten yhteistyö toimii esim. kuntien, eri toimijoiden ja kylien kesken, miten sitä voisi parantaa ja miten voisimme edistää alueen yhtenäisyyttä ja näkyvyyttä myös älykkäästi. Valmisteluvaiheen aikana selvitetään alueen matkailutoimijoiden ja muiden sidosryhmien kiinnostus hanketta kohtaan sekä haetaan sopivia hankekumppaneita.

Tehtävä selvitys ja valmisteluraha tarjoavat tietopohjaa isomman kehittämis- tai yhteistyöhankkeen suunnittelulle sekä päätöksenteolle. Valmistelurahahankkeen kohderyhmänä ja hyödynsaajina ovat Pyhäjärvisuodun maaseutuyhteisöjen ja keskustojen vakituiset ja vapaa-ajan asukkaat, mökkeilijät, matkailijat, yrittäjät, kunnat sekä muut elinvoimaan liittyvät toimijat.

Valmistelurahan avulla laaditaan aiesopimus tulevien hankekumppaneiden kanssa. Aiesopimus toimii pohjana varsinaiselle hankehakemukselle, joka voidaan jättää myöhemmin rahoitettavaksi. Mikäli valmisteluvaiheessa havaitaan, ettei hankkeella ole riittäviä edellytyksiä onnistua, laaditaan raportti, jossa analysoidaan syyt hankkeen toteutumattomuudelle.

Valmisteluraha kattaa markkinaselvityksen kustannukset ja aiesopimuksen luonnoksen. Valmisteluraha on suuruudeltaan 5000 euroa ja se haetaan Leader Satasillasta. Säkylän kunta toimii hakijana. Valmisteluhankkeen kesto 1.4.2025 - 31.12.2025. Mahdollinen varsinainen kehittämishanke toteutetaan 2026-2028.

Varsinaisen kehittämis- ja yhteistyöhankkeen hankehakemus laaditaan valmisteluvaiheen selvityksen, aiesopimuksen pohjalta ja hankkeen avulla kartoitetaan oikea rahoituslähde jatkohankkeelle. Mukana olevien kuntien

mahdollinen lisärahoitus arvioidaan erikseen varsinaisen hankkeen hakuvaiheessa.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Kari Kankaanranta
Päätösehdotus	Euran kunta osallistuu Pyhäjärvisseudun elinvoimaisuuden lisäämisen älykkäät ratkaisut -valmisteluhankkeeseen.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Pöytäkirjamerkintä: Valtuuston 2. varapuheenjohtaja Susi Pertti ja kunnanhallituksenjäsen Kyllönen Päivi ilmoittivat esteellisyytensä ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ajaksi klo 16:08-16:10.